

Kristiansund kommune

I medvind uansett vær

Arkiv: 106
Arkivsaksnr: 2014/453342-3
Saksbehandler: Nils Birger Sagvik/ Per Sverre Ersvik
Dato: 29.01.2015

Saksprotokoll

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet	15/11	10.02.2015

Høringsuttale - Forslag om statliggjøring av skatteoppkreverfunksjonen

Behandling i Formannskapet - 10.02.2015

På vegne av FrP og Høyre fremmet Åge Austheim (FrP) følgende felles alternative forslag:

- 1. Kristiansund kommune støtter statliggjøring av skatteoppkrevingen fra 01.01.2016.*
- 2. Kristiansund kommune krever at en eventuell hovedavdeling for skatteoppkreverfunksjonen legges til Kristiansund, sammen med innkrevingsfunksjonen som allerede er foreslått lagt til Kristiansund.*

VOTERING

1. Alternativ forslag punkt 1 ble satt opp mot innstillingens punkt 1. Forslaget fikk 4 mot 7 stemmer og falt.
2. Alternativt forslag punkt 2 ble satt opp mot innstillingens punkt 2. Forslaget ble enstemmig vedtatt.

I samsvar med innstillingen og alternativt forslag fremmet i møtet, gjorde formannskapet følgende

vedtak

1. Kristiansund kommune fraråder statliggjøring av skatteoppkreveren fra 01.01.16.
2. Kristiansund kommune krever at en eventuell hovedavdeling for skatteoppkreverfunksjonen legges til Kristiansund, sammen med innkrevingsfunksjonen som allerede er foreslått lagt til Kristiansund.

Formannskapet, 06.03.2015

Per Kristian Øyen
ordfører

Toril Skram Lundberg
bysekretær

Statliggjøring av skatteoppkreverfunksjonen: Høring – Forslag om statliggjøring av skatteoppkreveren:

Innledning.

Vi viser til høringsbrev av 01.12.14 og til eget brev fra departementet til Kristiansund kommune av 04.12.14 om at Kristiansund kommune er høringsinstans i spørsmålet om å overføre skatteoppkreverfunksjonen til Skatteetaten. Frist for høringsuttalelser er satt til 02.03.15.

Forslaget om statliggjøring av skatteoppkreverne har vært oppe flere ganger før, men aldri fått flertall i Stortinget. Vi mener dagens kommunale løsning er den beste da den gir svært gode resultater og fremstår som en effektiv organisering.

Vi mener at en statliggjøring i tråd med den meget stramme tidsramme som er skissert innebærer risiko for provenytnap, reduksjon av nødvendig kompetanse i vår kommune og et uheldig personalløp med fare for tap av nøkkelpersonell.

Vi vil også peke på at spørsmålet om organiseringen av skatteoppkreveren er mest naturlig å behandle i den varslede kommunereformen.

Skatteoppkreveren er viktig for Kristiansund kommune og nabokommunene som er med i samarbeidet gjennom Nordmøre Kemnerkontor.

Nordmøre Kemnerkontor er skatteoppkrever for Kristiansund, Averøy, Gjemnes og Halså kommune. I tillegg blir arbeidsgiverkontrollen for til sammen 11 kommuner utført av Nordmøre Kemnerkontor. Skatteoppkreveren er en viktig ressurs for Kristiansund kommune og nabokommunene som er med i samarbeidet.

Skatteoppkreverfunksjonen er viktig for hele vår lokale økonomistyring. Skatteoppkreveren inngår i det totale økonomiske fagmiljøet i kommunen, og bidrar med viktig kompetanse. Vår erfaring er at vi fanger opp avvik fra forventet skatteinntang langt raskere enn man klarer på nasjonalt plan. Dette gir oss mulighet til å justere driften tidligere, enn dersom vi må vente på de offisielle justerte skattetall.

Forslaget innebærer risiko for tap av skatteinntekter.

Dagens organisering har en løsningsgrad som ligger helt i verdenstoppen. Nordmøre Kemnerkontor oppnådde en løsningsgrad på forskuddstrekk for arbeidsgivere i Kristiansund kommune på: 99,94 %. For Averøy kommune var løsningsgraden 99,99 %. For kommunene Gjemnes og Halså var løsningsgraden 100 %.

Vi ser ingen grunn til statliggjøring av skatteoppkreverfunksjonen og har liten tro på at resultatene vil bli bedre dersom disse oppgavene skal utføres på sentralt eller regionalt hold.

Vi vurderer departementets forslag til å innebære en klar risiko for provenytnap. Dette spørsmålet er utredet av Oslo Economics, som har gått gjennom tallmaterialet og beregnet konsekvensene av endret innkrevingsprosent.

Beregningene viser at det norske fellesskapet risikerer et årlig provenytnap i området 0,5-1,5 milliarder kroner dersom forslaget blir vedtatt. Utredningen viser videre at endringer i innkrevingsgrad på så lite som 0,05-0,15 prosentpoeng vil gjøre departementets forslag ulønnsomt, selv etter den foreslåtte bemanningsreduksjonen.

Etter vår oppfatning er ikke den anførte bemanningsreduksjonen sannsynlig. Forventede gevinster av fagsystemet SOFIE er allerede hentet ut. De sakene som behandles manuelt vil være de samme uansett organisering - utøvelse av lokalt skjønn vil være et mål og en forutsetning for et godt og riktig resultat. Dette viktige aspektet synes ikke belyst i høringsdokumentene.

Innenfor sammenlignbare områder som innkreving av arbeidsgiveravgift og MVA har den kommunale innkrevingen gjennomgående bedre resultater enn statlig, med en kommunal løsningsgrad på 99,8 % mot statlig løsningsgrad på 99,4 %. Da det her er snakk om meget store beløp vil selv små forskjeller i løsningsgrad kunne ha merkbar betydning for provenyet.

Den foretatte risikovurderingen av provenytnap synes utilstrekkelig og overfladisk. Den tar ikke høyde for overnevnte momenter og gir inntrykk av å være tilpasset ønsket resultat.

Nærheten til skattesubjektene forklarer de gode resultatene i forskuddsordningen og er viktig i kampen mot svart økonomi og arbeidslivskriminalitet.

Vi jobber proaktivt og preventivt for å sikre at arbeidsgiverne som Nordmøre Kemnerkontor har i sitt område innberetter riktig grunnlag. Vår kontorkontroll innebærer synlig og merkbar aktivitet overfor arbeidsgiverne. Vi purrer arbeidsgiverne når vi ikke mottar oppgaver, vi kontakter dem pr telefon når vi ser at det er innberettet feil. Skatterevisorene oppsøker arbeidsgiverne fysisk og etterspør oppgaver og gjennom arbeidsgiverkontrollen avdekker vi det som skulle ha vært innberettet. Vi gjør et viktig preventivt arbeid som bidrar til at våre arbeidsgivere innberetter riktig grunnlag og gjennomfører, beregner og innbetaler korrekt forskuddstrekk, utleggstrekk og arbeidsgiveravgift.

Det er dette arbeidet og nærheten til innbyggerne, kombinert med forskuddsordningen, som gir dagens gode resultater.

Vi mener derfor at vår nærhet til innbyggerne og vår lokalkunnskap i stor grad bidrar både til forskuddsordningen suksess og til de gode resultatene for innkreving av de andre skattartene.

Nærheten til skattesubjektene er også viktig i kampen mot svart økonomi. Vår lokale tilstedeværelse som kontrollinstans har en klar preventiv effekt. Dersom skatteoppkreverfunksjonen statliggjøres og sentraliseres vil avstanden mellom kontrollinstansen og kontrollsubjektene øke i vesentlig grad. Mange kommuner og byer vil ikke ha noen kontrollinstans overhodet. For Kristiansund kommune vil nærmeste kontrollinstans være Ålesund. Vi vurderer denne økte avstanden som en betydelig risikofaktor for økt svart økonomi og arbeidslivskriminalitet.

I den andre enden av skalaen er det vår erfaring at nærheten til innbyggerne er viktig for å bistå de vanskeligstilte skattyterne, de som ikke alltid kan hjelpe seg selv eller som av andre grunner ikke kan ivareta sine egne interesser. Nærhet og lokalkunnskap er viktig for å forstå og hjelpe de som trenger det mest.

Forslaget bør inngå som en naturlig del av kommunereformen.

Skatteoppkreverne er i dag en viktig og godt integrert del av vår administrasjon.

Departementet hevder skatteinnkreving ikke er en naturlig kommunal oppgave, blant annet fordi det skal utøves *«liten grad av skjønn»*. Vi mener at nettopp muligheten til å utøve lokalt skjønn innenfor lovens rammer, er et bidrag til våre gode resultater og stiller oss derfor uforstående til påstanden. Vi opplever at nærheten, tilstedeværelsen og forståelsen for de lokale forhold bidrar til både lojalitet og legitimitet til skattesystemet.

Forslaget om statliggjøring kommer midt i kommunereformen. Et uttalt mål i kommunereformen er å *«flytte makt og ansvar til større og mer robuste kommuner»*. Regjeringen sier den vil *«vise mer tillit til lokalpolitikere og gi kommunene mer handlingsrom. Alternativet er fortsatt sentralisering.»* Å statliggjøre skatteoppkreverfunksjonen vil derfor være i strid med de uttalte målene for kommunereformen.

Stortinget ga sin tilslutning i Prop. 95 S (2013–2014) til retningslinjer for oppgavefordeling mellom stat og kommuner. Departementet trekker særlig frem punkt 3: *«oppgaver som ikke skal la seg påvirke av lokalpolitiske oppfatninger og lokalpolitiske forhold, og som derfor er kjennetegnet av standardisering, regelorientering og kontroll, bør i utgangspunktet være et statlig ansvar»*. Dette er derfor i tråd med oppgave- og ansvarsfordelingen som skal vurderes i kommunereformen.» som et argument for statliggjøring nå.

Flere av de andre prinsippene, for eksempel punkt 1: *«Oppgaver bør legges på lavest mulige effektive nivå.»* trekker imidlertid i den andre retningen og taler for fortsatt kommunal organisering. Samlet sett er det lite ved skatteoppkreverens oppgaver som tilsier at de, etter nevnte retningslinjer, klart faller utenfor de områdene som skal behandles i kommunereformen. Forskuddsordningen spesielt og skatteinnkreving generelt er og bør være påvirket av lokale- og lokalpolitiske forhold.

Etter vårt syn er organiseringen av skatteoppkreveren en naturlig del av den totale gjennomgangen av den samlede oppgave- og ansvarsfordelingen mellom stat og kommuner i kommunereformen.

Vi mener derfor det er uheldig å forsere en beslutning om dette nå og anbefaler at spørsmålet undergis en samlet behandling i kommunereformen.

Oppsummering.

Kombinasjonen av et irreversibelt forslag, mangelfull utredning av gevinster og klar risiko for provenytap gjør at Kristiansund kommune fraråder statliggjøring av skatteoppkreveren fra 01.01.16.

Vi mener dagens løsning der vi samarbeider med nabokommunene gjennom Nordmøre Kemnerkontor gir de beste resultatene og fremstår som en effektiv organisering. For å øke effektiviteten ytterligere vil vi foreslå at innkreving av mva. overføres til skatteoppkreveren og samordnes med innkreving av arbeidsgiveravgift og forskuddstrekk.

Spørsmålet om organiseringen av skatteoppkreveren er mest naturlig å behandle i den kommende kommunereformen.

Vi mener forslaget er et eksempel på uheldig distriktpolitikk fordi nærhet og lokalkunnskap er spesielt viktig i denne saken. Forslaget innebærer en uhensiktsmessig sentralisering, når lokal skjønnsutøvelse og lokalkunnskap er mye av forklaringen på dagens gode resultater.

Vi vil også bemerke at høringsdokumentene i svært liten grad gir noen begrunnelse for hvorfor skatteoppkreverfunksjonen skal overføres. Vi reagerer på at hovedspørsmålet om hvorfor overføringen skal skje, i svært liten grad er utredet. Dette til tross for at forslaget kan få betydelige negative konsekvenser for Kristiansund kommune og som nevnt innebære en risiko for vår likviditet, økonomistyring og økonomikompetanse. Særlig i lys av at en eventuell statliggjøring vil være irreversibel, er vi negative til departementets forslag.

Dersom statliggjøring av skatteoppkreverfunksjonen likevel gjennomføres, vil Kristiansund kommune foreslå at kontoret for føring av skatteregnskapet legges sammen med innkrevingsfunksjonen som er foreslått lagt til Kristiansund.

Kristiansund, 10.02.2015

Per Kristian Øyen
ordfører